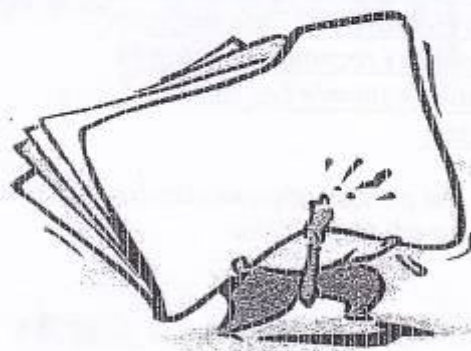

**PUBLICZNA SZKOŁA PODSTAWOWA NR 14
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W OPOLU**

Z nauczycielskiej teki

ROK SZKOLNY 2010 / 2011

OPOLE NUMER 1

AUTORZY:

1. Edyta Kępczyk
2. s. Sylwia Sztuka
3. Jadwiga Adamska, Aldona Papaj, Joanna Diechtiar

Wybór, opracowanie, redakcja: Małgorzata Bidzińska
Projekt okładki: Teresa Sokołowska

Żaden tekst zamieszczony w biuletynie
"Z nauczycielskiej teki" nie może być
przedrukowany i rozpowszechniany
w jakiegokolwiek formie bez zgody
autora tekstu.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść
wydrukowanych materiałów.

Adres redakcji:
PSP nr 14
im. Adama Mickiewicza
ul. Sz. Koszyka 21
45-720 Opole
tel./fax: (0-77) 474-31-91
e-mail: sp14opole@op.pl

Publiczna Szkoła Podstawowa nr 14

im. Adama Mickiewicza w Opolu

Z nauczycielskiej teki

(NAUCZYCIELE – NAUCZYCIELOM)

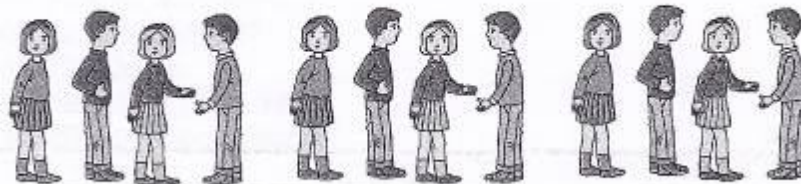
OPOLE

Edyta Krówczyk
PSP 14 Opole

Komputeryzacja świata zatacza coraz szersze kręgi. Komputery wykorzystywane są już niemalże wszędzie, naturalną kolejną rzeczą coraz częściej obecne są również w szkolnictwie. Z roku na rok zwiększa się liczba powstających w szkołach masowych dobrze wyposażonych pracowni komputerowych, z których uczniowie korzystają głównie na lekcjach informatyki lub podczas zajęć szkolnych kół komputerowych.

Jednak komputer staje się narzędziem na tyle powszechnym i uniwersalnym, że niezbędne staje się przygotowanie do jego wykorzystywania wszystkich uczniów. Dlatego też, zgodnie z zapisami nowej podstawy programowej kształtowanie kompetencji w zakresie technologii informacyjnej powinno rozpocząć się już od okresu edukacji wczesnoszkolnej. Poprzez codzienne obcowanie z komputerem dzieci w naturalny sposób powinny bowiem przyswajać sobie obsługę tego zwykłego i zarazem niezwykłego narzędzia. Dodatkowo lekcje w klasach młodszych prowadzone z wykorzystaniem komputera powinny wychodzić naprzeciw zainteresowaniom uczniów, co pozwoli nauczycielowi podwyższyć efektywność procesu dydaktycznego.

Prezentowany poniżej scenariusz zajęć jest gotowym do przeprowadzenia przykładem wykorzystania technologii informatycznej w toku jednodniowego bloku zajęć edukacji elementarnej. Powstał on w ramach udziału w szkoleniu pt. „Gry i zabawy komputerowe wspomagające proces dydaktyczny” organizowanego wspólnie przez WSiP i WOM w Opolu, jako jego forma zaliczeniowa.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ ZINTEGROWANYCH W KLASIE I

z wykorzystaniem:

- podręcznika z ćwiczeniami i zeszytu „Razem w szkole” dla klasy 1 wyd. WSiP,
- zasobów edukacyjnych portalu internetowego scholaris (<http://www.scholaris.pl/cms/>)

Autor: Edyta Krawczyk

Blok tematyczny: Tropimy wiosnę w przyrodzie, muzyce i malarstwie

Czas trwania: 4 godziny lekcyjne

Temat zajęć: Marcowa pogoda

Zapis w dzienniku: Marcowa pogoda. Słuchanie ze zrozumieniem wierszy o marcu i związanej z nim pogodą. Nazywanie zjawisk atmosferycznych. Czytanie wyrazów i zdań. Ćwiczenia w pisaniu. Wypowiedzi dzieci na temat wiosny na podstawie animacji i własnych obserwacji. Poznanie wiosennych przysłów. Dodawanie i odejmowanie liczb w zakresie 10. Gry i zabawy „Słoneczka i chmurki”, „Zupa marcowa”, „Pogoda”, „Gra na brzydką pogodę”.

Cele ogólne:

- rozwijanie wrażliwości na zmiany atmosferyczne zachodzące w przyrodzie, szczególnie wczesną wiosną,
- kształtowanie umiejętności dzielenia się wiedzą i spostrzeżeniami.

Cele szczegółowe:

Uczeń:

- dostrzega zmiany tego samego krajobrazu w różnych porach roku,
- wie, jakie zmiany zachodzą w przyrodzie wiosną i czym charakteryzuje się marcowa pogoda,
- rozwiązuje zagadki,
- wymienia nazwy zjawisk atmosferycznych,
- słucha czytanych wierszy i prezentowanych animacji,
- udziela odpowiedzi na pytania,
- wypowiada się pełnymi zdaniami,
- potrafi czytać i pisać wyrazy oraz zdania,

- potrafi układać i zapisać wyrazy z rozsypanych sylab,
- uzupełnia zdanie wyrazami,
- projektuje szlaczek,
- dodaje i odejmuje liczby w zakresie 10,
- numeruje w zakresie 10,
- rozwiązuje zadania matematyczne, w tym jednodziałaniowe zadanie tekstowe,
- rozwiązuje krzyżówkę,
- zna co najmniej jedno przysłowie dotyczące wiosny oraz umie wyjaśnić jego znaczenie,
- uczestniczy w grach i zabawach,
- ćwiczy pamięć i koncentrację,
- dokonuje oceny zajęć oraz samooceny własnej pracy i aktywności.

Cele wychowawcze:

- rozwijanie umiejętności współdziałania w zespole w czasie nauki i zabawy,
- rozbudzanie potrzeby kontaktu z otaczającą przyrodą.

Metody pracy: podające (rozmowa kierowana, swobodne wypowiedzi, praca z tekstem), oglądowe (pokaz), poszukujące (obserwacja, samodzielna praca ucznia), praktycznego działania (wspólna praca plastyczna), ekspresyjna (słuchanie tekstów literackich).

Formy i techniki pracy z uczniem: zbiorowa jednolita, indywidualna jednolita, grupowa jednolita.

Środki dydaktyczne: komputer, symulacje zjawisk, zagadki o zjawiskach atmosferycznych, teksty wierszy, podręcznik z ćwiczeniami i zeszyt „Razem w szkole” dla klasy 1, słoneczka i chmurki z działaniami matematycznymi, garnek, kartoniki z wyrażeniami i obrazkami, „Gra na brzydka pogodę”, kostka do gry.

Przebieg lekcji:

1. Powitanie w kręgu piosenką „Wszyscy są, witam was, zaczynamy – już czas. Jestem ja, jesteś ty! Raz, dwa, trzy.” Przekazanie Iskierki przyjaźni.
2. Wprowadzenie do tematu zajęć – „Pogoda w ciągu roku” – symulacja przedstawiająca zmiany w środowisku.
ZADANIE: *Każda pora roku charakteryzuje się inną pogodą. Przesuwaj suwak aby zobaczyć, jak pogoda zmienia się w ciągu roku.*

http://www.scholaris.pl/cms/view_all.php?id=symulacja_pogoda_pory_roku

3. Rozwiązywanie zagadek o zjawiskach atmosferycznych.

Słaby – liście z drzew obrywa, silny – dachy domów zrywa. (*wiatr*)

Białe gwiazdki z nieba wirują nad ziemią, gdy słońce przygrzeje, w kropelki się zmieniają. (*śnieg*)

Jest ulotna i biała, ale nie jest dymem, gdy nadejdzie, świat zmienia w bajkową krainę. (*mgła*)

W niebie ktoś wodę przesiał przez sitko, aż się zrobiło szaro i brzydko. (*deszcz*)

Białe kulki lecą z nieba, tu na ziemi ich nie trzeba. (*grad*)

Na wodzie tafła twarda i śliska zawsze się zjawia, kiedy mróz ściska. (*lód*)

Mróz pozamrażał zimowe mgiełki i świat przystroił w białe igiełki. (*szron*)

4. Słuchanie ze zrozumieniem wierszy, omówienie ich treści.

- O jakim miesiącu jest mowa w wierszach?,
- Dlaczego autor nazwał marzec psotnikiem?
- Jaka jest pogoda w marcu?

To marcowi zima w głowie,

to wiosenne harce.

Chce być lutym, albo kwietniem-
byleby nie marcem.

Śniegiem prószy, a po śniegu-

deszczem tnie ukośnie.

Czy to wiosna? Czy to zima?

Po prostu przedwiośnie!

Przyszędł marzec pod wrota
naniósł pluchy i błota.

Dmuchał ciepłym wietrzykiem,
ogrzał słońca promykiem.

Potem szedł przez dąbrowę,
za nim-chmury deszczowe.

Przyszędł znowu pod wrota...

Prószył śniegiem niecnota,
zimnym wichrem wiał w twarze...

- A to psotnik, ten marzec!

Miesiąc marzec tak się maże,
jak niegrzeczne dzieci.

To kroplami deszczu kapie,
to znów słońcem świeci.

Wiatr swawolnik, czasem jeszcze
garścią śniegu rzuci,

ale wszyscy dobrze wiedzą,
że zima nie wróci!

Zima odchodzi, idzie marzec.

I gubią kartki kalendarze.

Ptaki śpiewają coraz głośniej.

I szumią drzewa. Już przedwiośnie.

5. Wyróżnianie w wierszach określeń dotyczących marcowej pogody.

6. Pokaz animacji „Nadeszła wiosna”.

http://www.scholaris.pl/cms/view_all.php?id=animacja_zwiastuny_wiosny

7. Swobodne wypowiedzi dzieci na temat pierwszych oznak wiosny.

8. Zegar pogody.

ZADANIE: Wyrzyj za okno i opisz aktualną pogodę. Na zegarze pogody zaznacz strzałkami zjawiska, które panują aktualnie na dworze.

http://www.scholaris.pl/cms/view_all.php?id=symulacja_zegar_czynniki_pogody

9. Prognoza pogody

ZADANIE: Posłuchaj uważnie zapisu obserwacji pogody na jutrzejszy dzień, następnie ustaw wskazówki zegara pogody na zapamiętanych zjawiskach atmosferycznych.

http://www.scholaris.pl/cms/view_all.php?id=ilustracja_przycisk_mysz_czyta_progn_oz%C4%99_pogody

10. Wypowiedzi dzieci na temat: „Dlaczego w marcu jest taka zmienna pogoda?”
Zwrócenie uwagi na zjawiska atmosferyczne i związane z nimi związki przyczynowo – skutkowe.

11. Układanie wyrazów z sylab i ich zapisywanie. (Z7 s.17, ćw. 2)

Z podanych sylab utwórz wyrazy opisujące mroźną pogodę. Napisz starannie te wyrazy.

bło

to

ce

ka

deszcz

słoń

za

12. Projektowanie szlaczka. (P7 s. 68, ćw. 8)

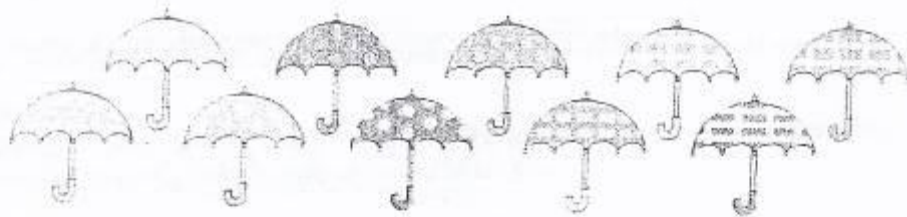
Zaprojektuj szlaczek z symbolami pogody.

13. Zabawa ruchowa: „Słoneczka i chmurki” – dzieci podzielone na dwie grupy. Jedna grupa otrzymuje słoneczka, druga chmurki. Na każdej chmurce napisane jest działanie matematyczne, a na słoneczku wyniki. Dzieci poruszają się rytmicznie po sali. Na przerwę w muzyce dobierają się w odpowiednie pary. Odwracają słoneczka i chmurki i zabawa się powtarza.

14. Liczenie parasoli, zapisywanie i wykonanie działania. (P7 s. 70, ćw. 1)

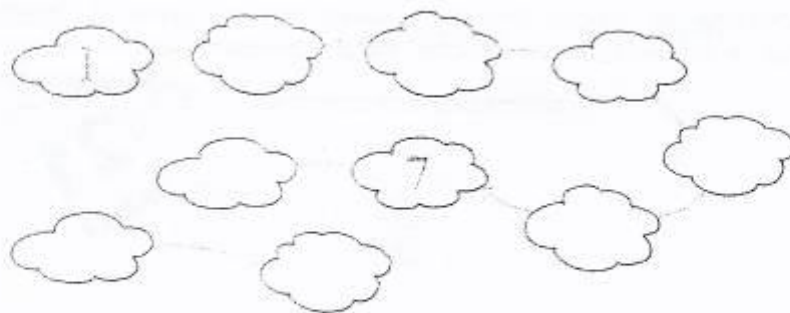
Policz parasole w kropki i w kratkę. Ułóż działanie i oblicz, ile jest razem parasoli.

15. Numerowanie obłoków, kolorowanie zgodnie z instrukcją. (P7 s. 71, ćw. 5)

Pommeruj kolejno obłoki płynące po niebie.

- » Pokoloruj na fioletowo obłoki z liczbami: 4, 5, 9, 10.
- » Pokoloruj na niebiesko obłoki z liczbami większymi od 5 i mniejszymi od 9.
- » Pokoloruj na szaro obłoki z liczbami mniejszymi od 4.

16. Rozwiązywanie zadania z treścią. (P7 s. 70, ćw. 3)

Koty Małgosi wróciły do domu z zabłoconymi łapkami.
 Pirat zostawił na podłodze 4 ślady. Gomez też 4, a Mrówka 2.
 Ile śladów razem zostawiły koty na podłodze?

Koty zostawiły razem _____ śladów na podłodze.

17. Odejmowanie w zakresie 10. (Z7 s.17, ćw. 3)

Wykonaj działania. Pola z wynikami pokoloruj
 na czerwono, a pozostałe – na niebiesko.

$9 - 6 =$ $10 - 3 =$

$8 - 3 =$ $10 - 4 =$

$6 - 4 =$ $10 - 9 =$

$9 - 5 =$ $10 - 2 =$

18. „Wędrujący garnek” – „wrzucanie” kolejno przez dzieci siedzące w kręgu do garnka wyrażen określających marcową pogodę.

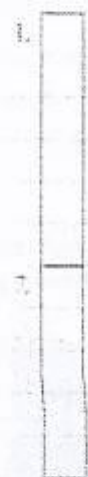

prószy śnieg
 pada deszcz
 jest zimno
 świeci słońce
 jest ciepło
 dmucha wiatr
 są roztopy
 wieje lekki wiatr
 mróz
 pada ciepły deszczyk

19. Rozwiązywanie krzyżówki i uzupełnianie zdania. (P7 s. 68, ćw.7)

Przeczytaj wyrazy i nazwij je właściwymi miejscami krzyżówki. Odczytaj hasło i uzupełnij zdanie.

1. grad	4. śnieg	7. mgła	10. słońce
2. wiatr	5. deszcz	8.	11. pogoda
3. mróz	6. mżawka	9.	

G... .. jest niezwykły.

20. Wspólne wyklejanie papierowego garnka wyciętymi elementami związanymi z marcową pogodą (śnieg, deszcz, słońce, tęcza, kałuża, kra).

21. Wyjaśnienie sensu przysłowia „W marcu jak w garnku”.

Kto lubi pomagać w kuchni ten wie, że garnek to podstawowe naczynie kuchenne. Można w nim ugotować zupę, ziemniaki, kompot lub dusić mięso. Na początku garnek jest pusty i zimny. Potem, gdy wkłada się do niego potrzebne składniki i zaczyna gotować, robi się wilgotny i ciepły, wreszcie gorący, a kiedy potrawa ostygnie, znów zimny. A co do tego ma marzec? W tym miesiącu też raz bywa mokro i zimno, innym razem ciepło, potem znów i ciepło, i mokro. Ludzie, obserwując przyrodę, doszli do wniosku, że w marcu pogoda jest tak zmienna, jak temperatura w garnku.

22. Rozmowa na temat innych wiosennych przysłów, wytłumaczenie ich znaczenia.
ZADANIE: Przeczytaj tekst, a następnie dobierz uzupełnienia do przysłów związanych z wiosną.

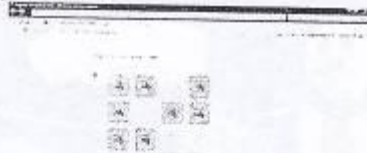

http://www.scholaris.pl/cms/view_all.php?id=%C4%87wiczenie_wiosenne_przys%C5%82owia

23. Zabawa muzyczno-ruchowa „Zupa marcowa” – dzieci poruszają się po obwodzie koła w rytm muzyki. Kuchcik (wybrane dziecko) porusza się rytmicznie w stronę przeciwną, miesza zupę marcową i wskazuje łyżką potrzebne mu składniki do zupy. Wybrane przez kuchcika dzieci tańczą wokół niego tworząc w środku mniejsze koło i wypowiadają rytmicznie zdanie: W marcu jak w garncu (Kuchcik się zmienia, zabawę powtarzamy kilka razy).

24. Pogoda – gra pamięciowa

ZADANIE: Zagraj w grę pamięciową. Znajdź pary złożone z obrazków i odpowiadającego im wyrazu.

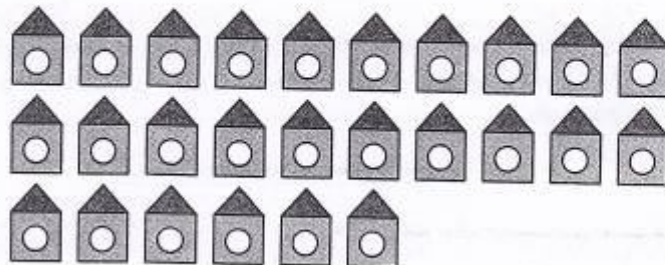

http://www.scholaris.pl/cms/view_all.php?id=gra_memo_pogoda

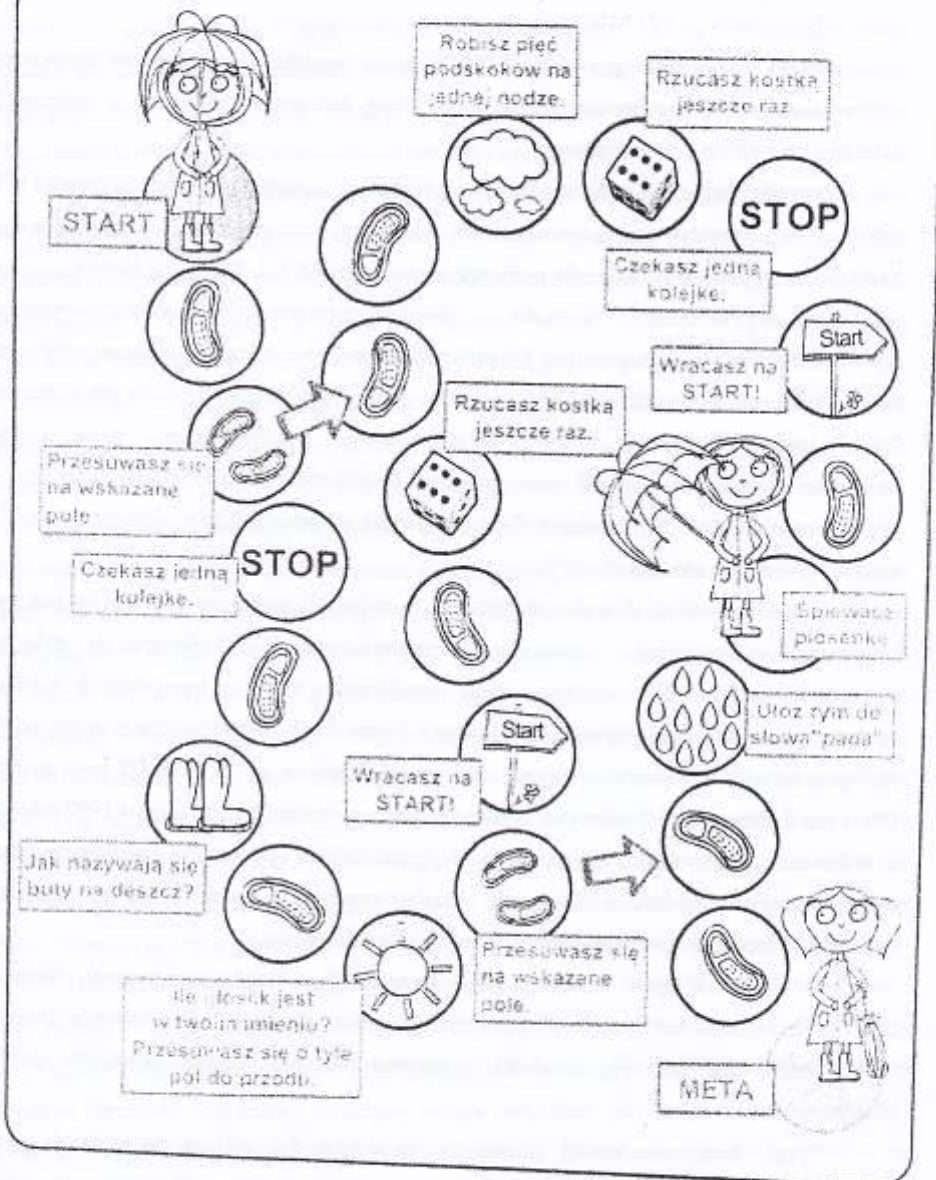
25. Gra na brzydką pogodę – praca w parach.

26. Podsumowanie dnia i samoocena. Uczniowie siedząc w kręgu wybierają buźki wyrażające ich uczucia przeżywane podczas tych zajęć i kończą rozpoczęte przez nauczyciela zdania:

- Dziś zapamiętałem
- Na zajęciach pracowałem
- Podobało mi się
- Muszę jeszcze
- Najciekawszym fragmentem było

Gra

http://www.scholaris.pl/cms/view_all.php?id=wydruk_karta_pracy_gra_pogoda

s. Sylwia Sztuka

PSP 14 Opole

Twórczość plastyczna dziecka

Sztuka nowoczesna przełomu XIX/XX wieku ożywiła zainteresowanie twórczością ludów pierwotnych: prymitywną i ludową, w której dostrzeżono zbieżność z twórczością dziecięcą wszystkich kontynentów.

"Główną przyczyną zainteresowania się problemami swobodnej ekspresji dziecka było odkrycie przez psychologię autonomicznych właściwości rozwojowych wieku dziecięcego. Stało się to logiczną konsekwencją pedagogicznych usiłowań J. J. Rousseau, hasła rzuconego przez J. H. Pestalozziego " szacunku dla dziecka", tołstojowskich ideałów "swobodnego wychowania" a także bergsonowskiej filozofii zakładającej spontaniczne dążenie wewnętrznych sił witalnych do samorealizacji. Pod wpływem wspomnianych idei zrodziła się koncepcja "szkoły aktywnej", "szkoły pracy", "szkoły twórczej", a zatem całego nurtu nowego wychowania, uznającego z jednej strony prawa, a z drugiej możliwości rozwojowe dzieci. W tej sytuacji poszukiwanie różnorodnych form ujawniania się spontanicznej aktywności dziecka stało się potrzebą i nakazem chwili"¹.

Z przeprowadzonych badań okazało się, że twórczość plastyczna, tak jak zabawa, jest zjawiskiem spontanicznej i ekspresyjnej działalności dziecka. Twórczość ta stała się niewyczerpanym źródłem wiedzy o życiu psychicznym dziecka, jego różnych stadiach rozwojowych, informacji o sposobie pojmowania świata. Prace plastyczne dzieci są dowodem, że "sposoby widzenia świata są wspólne wszystkim dzieciom, aż do około 12 roku życia"². Okres ten nazwany jest ideoplastyką. Nazwę terminu wprowadził M. Verworm w 1907 roku dla określenia "subiektywnego wyrażania świata przez dzieci, opartego na uwewnętrznionym obrazie, zabarwionym bardzo silnie przez aktualnie przeżywane emocje"³. Okres ideoplastyki dzieli się na trzy części, a czynnikiem różnicującym jest ich wiek.

Od 2-5 roku życia występuje okres **bazgrot** (faza przed-schematyczna). Bazgroty bezprzedmiotowe to: linie, kreski, plamy, a przedmiotowe - głowonogi, głowotułowie. Dziecko w tej fazie podejmuje próby kreślenia, nanoszenia pewnych bezprzedmiotowych znaków plastycznych.

Drugi okres trwa krócej, mieści się on między 5-6 rokiem życia. Nosi nazwę **schematów uproszczonych**. Posiada dwie fazy: schematów konturowych i płaszczyznowych.

¹ S. Popek, Aktywność twórcza dzieci i młodzieży, Warszawa 1988, s. 98.

² H. Hohensee-Ciszewska, ABC wiedzy o plastyce, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1991, s. 94.

W pierwszej postaci ludzka, zwierzęca, środki lokomocji, motywy przyrodnicze, fragmenty najbliższego otoczenia oddane są w formie konturowej, bez wypełnień, bez zachowania proporcji - nieprzestrzennie. Ekspresja swobodna należy do fazy schematów płaszczyznowych (od 6-7 roku życia). Dzieci w tym wieku próbują wiązać postać ludzką i zwierzęcą w sceny rodzajowe. Zauważalne są elementy akcji. Sposób oddania treści jest jeszcze bardzo prosty, brak proporcji, trójwymiarowej przestrzeni. Wszystkie elementy tworzą jedną kompozycję. Zauważalne jest stosowanie przez dziecko żywych i intensywnych kolorów.

Następny okres **schematów wzbogacanych** przypada na 7-8 rok życia. Tworzą go trzy fazy: układów pasowych, topograficznych, kulisowych - płaskich. Pierwszy z nich cechuje tworzenie ilustracji tematycznych i pejzażowych. Dotyczą one najbliższego otoczenia dziecka, zasłyszanych bajek, własnych przeżyć i wyobrażeń fantastycznych. Dzieci w tej fazie zaczynają umieszczać szczegóły w tym, co malują. Doskonali się proporcja postaci ludzkiej, przy równoczesnym trwaniu płaskiej jej formie. Problem przestrzeni, dzieci wyrażają za pomocą układów pasowych. Pojawiają się tonacje barw. W drugiej fazie - układów topograficznych ekspresja jest inspirowana i kierowana. Obejmuje ona dzieci od 8-9 roku życia. Nadal charakterystyczne są ilustracje tematyczne, fantastyczne kompozycje. Różnicuje się tematyką u dziewcząt i chłopców. Formy plastyczne wyróżniają się od dotychczasowych - właściwym ujmowaniem proporcji pojedynczych przedmiotów, posługiwaniem się barwami łamanymi oraz kompozycjami widzianymi "jak z lotu ptaka". Ostatnia faza w trzecim okresie przypada na 9-11 rok życia. W tym wieku dzieci czerpią wzory form do swojej twórczości z własnej wyobraźni i natury. Stopniowo zanika ekspresja spontaniczna. Charakterystyczne na tym etapie jest przechodzenie do obrazowania treści realistycznych z otoczenia oraz wykorzystywanie wcześniej zdobytej wiedzy o rzeczywistym świecie we własnej twórczości. Zauważa się dopracowywanie tzw. "typu charakterystycznego", a także utrwała stosowanie właściwej proporcji pojedynczych jak i wielu przedmiotów. Wzbogaca się ponadto tonacja stosowanych barw. Pojawiają się tzw. plamy w obrazie oraz próby światłocieniowego traktowania bryły.

Dokonane zestawienie faz rozwojowych wykazuje doskonalenie się twórczości dziecięcej w zależności od wieku. Jest zapewnieniem, że żaden z okresów nie jest mniej ważny, gdyż stanowi on przygotowanie do rozwijającej się nowej umiejętności. Oczywiście powyższy schemat "kroków" twórczości dziecięcej podaje względne granice wiekowe, nie ujmując indywidualnego tempa rozwojowego tych umiejętności. Pojawia się pytanie: co wpływa na twórczość plastyczną dziecka?

Jest wiele czynników, które decydują o twórczości plastycznej dzieci. Ogólnie można je podzielić na uwarunkowania zewnętrzne (społeczno-kulturowe) oraz wewnętrzne

(osobowościowe). Taki podział nie świadczy o ich oddzielnym istnieniu, gdyż wzajemnie się warunkują i zazębiają. Nie można przecież mówić o osobowości niekształtowanej przez środowisko. "Osobowość jest wynikiem stale dokonującej się asymilacji ... czynników zewnętrznych w genetycznie ukształtowanej strukturze własnej osobowości. Mamy tu do czynienia ze stałą interakcją, sprzężeniem zwrotnym, którego to procesu wypadkowa staje się osobowość konkretnej jednostki"⁴.

Cechą rozwojową dziecka jest jego aktywność. Ono uczy się, poznaje, buduje siebie w działaniu. Twórczość plastyczna jest więc jego biologiczną potrzebą. Nie oznacza to, że każde dziecko ma jednakową wrażliwość na formy plastyczne zarówno w ich postrzeganiu, jak i odtwarzaniu. Każde jednak jest predysponowane do własnej ekspresji.

Poza naturalną, spontaniczną twórczością dzieci do 11 roku życia istotną jest atmosfera rodzinna, w której ono wzrasta, zainteresowanie jego działalnością plastyczną, unikanie uwag, które mogłyby zahamować dalsze wypowiedzi. Raczej wskazane jest stosowanie zachęt i pochwał, bez interwencji w tok pracy dziecka. W autentycznej, spontanicznej twórczości dziecka ważne jest poczucie wolności, nienarzucanie mu form, którymi ma się wyrażać, niesterowanie nim. Wolność pozwala mu być "panem", twórcą swojego dzieła. Jego początkowo nieskoordynowane wypowiedzi potrzebują czasu, by przejść do jednoci bardziej zorganizowanych.

We wszelkich ocenach prac dziecka wymagana jest wstrzeźliwość, gdyż nie wiadomo, czy pozornie nieudolne rozwiązanie nie jest krokiem do nowych możliwości, a przecież tak łatwo wywołać uraz, kompleks niższości, czy też niezdolność do wyrażania się plastycznie. Dziecko podatne jest na takie wpływy. Stąd, nauczyciel winien respektować charakter dziecka, jego sposób wyrażania się, komunikowania z otoczeniem. Jego rolą jest nieustanna zachęta do samodzielnej inwencji twórczej, "podtrzymywanie na duchu", gdy coś się nie udaje.

"Pedagogiczne ćwiczenia twórcze i ekspresyjne, zorganizowane w pracy z najmłodszymi już dziećmi służą pobudzaniu i utrwalaniu dyspozycji psychicznych, potwierdzanych w latach późniejszych w działalności zawodowej i społecznej typu pozaartystycznego, służą kształceniu postawy otwartej i wyobraźni"⁵. Dzieci są podatne na działanie swojej wyobraźni. Łatwo wyrażają się przez formy malarskie, zwłaszcza, gdy mają już pewne doświadczenie i poznały swe możliwości twórcze. Mają one pod tym względem

⁴ Tamże, s. 19.

⁵ I. Wojnar, dz. cyt., s. 258.

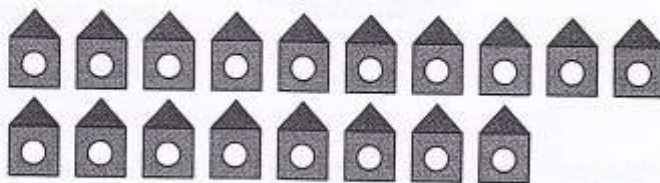
przewagę nad dojrzałym człowiekiem, skrepowanym swoimi możliwościami i zastrzeżeniami w stosunku do własnych wypowiedzi. Stąd więc dziecko pracuje bez zahamowań, a często zdumiewająco i odważnie. Nie wszystko, co dziecko narysuje, namaluje, ulepi, jest pełnowartościowe. Efekty przynosi jego praca i wysiłek podejmowany wielokrotnie. Własne potknięcia nie mogą odbierać mu zadowolenia, jakie przynosi sam fakt "wyżycia się". Stworzenie dziecku odpowiedniej atmosfery, poczucia bezpieczeństwa - bezwarunkowej akceptacji jego twórczości, pomaga mu w wypowiedaniu się plastycznie zarówno indywidualnie jak i grupowo. Zespół rówieśniczy, wspólna zabawa jest także czynnikiem sprzyjającym i pobudzającym jego twórczości.

Twórczość dziecięca w XX wieku doczekała się rehabilitacji. Została zauważona i doceniona jako cenny element kształtującej się osobowości dziecka, rzutujący na jego przyszłe bycie w świecie i pełnione role społeczne.

Bibliografia:

1. Aktywność twórcza dzieci i młodzieży, pr. zb. pod red. S. Popka, WSiP, Warszawa 1988
2. H. Hohensee-Ciszewska, ABC wiedzy o plastyce, WSiP, Warszawa 1991
3. I. Wojnar, Teoria wychowania estetycznego, PWN, Warszawa 1995
4. S. Szuman, O sztuce i wychowaniu estetycznym, Warszawa 1975
5. W. Tatariewicz, Dzieje sześciu pojęć: sztuka, piękno, forma, twórczość, odtwórczość, przeżycie estetyczne, PWN, Warszawa 1975
6. Read, Wychowanie przez sztukę, ZN im. Ossolińskich, Wrocław 1976

opracowała s. Sylwia Sztuka

Jadwiga Adamska, Aldona Papaj, Joanna Diekhtiar
PSP 14 Opole

V Rajd PSP 14 „Moje Opole”

Opole, 2 października 2010 r

Regulamin Rajdu

Rajd odbędzie się w 2 października 2010r. Zbiórka wszystkich uczestników w salach lekcyjnych PSP nr14 o godz.8:30.

Wychowawcy obowiązkowo wypełniają kartę wycieczki, w dniu rajdu przed wyruszeniem na trasę sprawdzają listę obecności, oddają kartę wicedyr A. Błaszczak

1. Termin rajdu:

2 października 2010 /sobota/, - odrabianie dnia 12 listopada 2010 /piątek/

Godziny: 8,30 początek - 13,30 zakończenie rajdu

2.Cele główne rajdu:

- Poznanie walorów turystycznych i przyrodniczych miasta Opola.
- Aktywny sposób spędzania wolnego czasu .
- Integracja zespołów klasowych i społeczności szkolnej.

3.Cele operacyjne:

Uczeń potrafi:

- Posługiwać się planem miasta, wskazać najważniejsze ulice miasta
- Obserwować środowisko,

- Wie co oznacza pojęcie „pomnik przyrody, zabytek kultury”
- Dostrzegać pomniki historyczne i wskazać najważniejsze zabytki Opola
- Wymienić ważne instytucje, urzędy i określić czym się zajmują
- Bezpiecznie poruszać się po drogach.

4. Zasady uczestnictwa:

- Uczestnicy rajdu:
 - Uczniowie klas I - VI oraz ich rodzice
 - Nauczyciele oraz personel administracyjny
- Każdy uczestnik powinien być ubrany odpowiednio do pogody: wygodne obuwie, ciepły sweterek lub polar, kurtka lub peleryna przeciwdeszczowa, prowiant na drogę, kieszonkowe na zakup herbaty i napojów na mecie rajdu.
- Klasy pod opieką wychowawców poruszają się wyznaczonymi trasami, uczniowie przestrzegają zasad bezpieczeństwa i respektują polecenia opiekunów
- Prawdziwi turyści pamiętają, że uśmiech i życzliwość pomogą w każdej, nawet trudnej sytuacji.

Wychowawcy klas 4 - 6 dzielą klasy na grupy 3-4 osobowe. Każda grupa dostaje do wypełnienia kartę pracy, którą uzupełnia podczas rajdu. Karty z odpowiedziami i z nazwiskami uczniów należy zebrać i oddać na mecie rajdu.

5. Przebieg rajdu:

1. Zbiórka w PSP14 -8.30
2. Sprawdzenie list obecności, przypomnienie o zasadach bezpieczeństwa podczas poruszania się po ulicach miasta. - 8.30-8.40
3. Przedstawienie celu rajdu i rozdanie kart pracy poszczególnym klasom.-8.40-8.50
4. Wymarsz klas z opiekunami na trasy. 8.50 -9.00
5. Realizacja programu wg/ustaleń (trasy 1-6) - zwiedzanie i wypełnianie kart pracy 9.00- 12.30
6. Powrót uczestników z tras, oddawanie kart z odpowiedziami na mecie rajdu w PSP nr.14. - 12.30-13.15
7. Zakończenie rajdu. 13.15- 13.30
8. Wszystkie grupy prowadzą dokumentację fotograficzną

6. Trasy rajdu:

Trasy ustalone są dla każdej grupy wiekowej.

Klasy I – III

Klasy 1

„Poznajemy najbliższą okolicę”- wałami po lewej stronie kanału Odry idziemy ulicą Niemodlińską (spacer jednym mostem a powrót drugim)

- Prezentacja najciekawszych bukietów jesiennych liści i znalezionych „jesiennych skarbów”
- Gry i zabawy
- Dokumentacja fotograficzna

Klasy 2

Poznajemy okolicę - spacer wałami po prawej stronie kanału nad Odrą,

- Gry i zabawy
- Dokumentacja fotograficzna „Panorama Opola”.

Klasy 3

„Poznajemy pomniki przyrody w Opolu”

- Przejście na wyspę Bolko , odnajdywanie i rozpoznanie pomników przyrody znajdujących się na trasie rajdu.
- Wypełnianie kart pracy
- Gry i zabawy

- Dokumentacja fotograficzna na trasie rajdu „Pomniki przyrody”

Wykaz pomników przyrody w Opolu:

Dąb szypułkowy - wyspa Bolko

Klon polny - ul. Piastowska, Opolski Urząd Wojewódzki

Miłorząb dwukłapowy - ul. Strzelców Bytomskich 4

Platany klonolistne - ul. Wroławska(boisko PSP 8),
ul. Plac Wolności, ul. Barlickiego 2, ul. Niedziałkowskiego 6

Buk pospolity - ul. Piastowska ,Ośrodek TVP.

Jesion wyniosły- ul. Piastowska 20.

Tulipanowiec amerykański - ul. Piastowska 20

- Powrót ulicą Piastowską wzdłuż kanału Młynówka

Klasy IV-VI

Wychowawcy klas 4-6 dzielą klasy na grupy 3-4 osobowe. Każda grupa dostaje do wypełnienia kartę pracy, którą uzupełnia podczas rajdu. Karty z odpowiedziami i z nazwiskami uczniów należy zebrać i oddać na mecie rajdu. Uczniowie, którzy najlepiej, najdokładniej wypełnią karty pracy zostaną nagrodzeni.

Trasa 4 - kl.4

Trasa 1 „Opolskie kapliczki i legendy”

- Mostek „Groszowy” na ul. Piastowską do pozostałości po synagodze żydowskiej /można opuścić ten punkt, zostając tylko przy naszej religii/

- Ul. Krakowska, wzdłuż Polikliniki mamy kapliczkę nieopodal apteki „Na dobre i na złe”
- Dojście do dworca Głównego, przejście na peron II, obejrzenie figurki świętej patronki kolejarzy i podróżnych
- Ul. Reymonta przejście w kierunku Wzgórza Uniwersyteckiego - figura św. Krzysztofa
- Kościół „na Górcze” - kaplica św. Wojciecha, studnia św. Wojciecha, /legendy /
- Kapliczka przy technikum Mechanicznym
- Plac św. Sebastiana — legendy
- Katedra — obraz MBO patronki miasta — legendy
- Muzeum Diecezjalne — zwiedzenie parterowej Sali - / bez piętrowej /
święci Śląska Opolskiego

Wstęp do Muzeum płatny „co łaska” — było 2 złote, trzeba wcześniej zadzwonić i się umówić z ojcem kustoszem na dzień i godzinę, kustosz prowadzi i ciekawie opowiada.

- Dokumentacja fotograficzna na trasie rajdu
- Powrót do szkoły

Trasa 5 - kl.5

Trasa 5 „Pomniki kultury i sztuki”

- dojdzie na plac Wolności— budynek filharmonii opolskiej / patron filharmonii, patron ulicy przy filharmonii/
- Fontanna przy „ Grabówce”
- Ulica Kołtąjąca: elewacja banku narodowego przy ul. Damrota / postać gwarka/, fontanna Ceres - plac Daszyńskiego
- Pomniki związane z festiwalem opolskim(biały piaskowiec)
- Ulicą Reymonta na ulicę Studzienną z najstarszym zachowanym brukiem miejskim, — idziemy wzdłuż murów obronnych miasta dalej aleją „gwiazd” — odlewy dłoni gwiazd obok kawiarni „Dworek” na ścianie na zewnątrz/, dom Dworek ma 300 lat.
- Ulicą Sempołowskiej na plac Kopernika, dokładne obejrzenie terenu wokół Collegium Maius /rzeźby św.Krzysztofa, Wojciecha, studnia św. Wojciecha(za schodami po prawej stronie) , rzeźby Niemena, Osieckiej, Grotowskiego, Grechuty, przechodzimy pod Zamek Górny — koniecznie o najważniejszym księciu opolskim, fundatorze klasztoru jasnogórskiego i obrazu MBCz/ i dołem przechodzimy pod arkady Collegium Minor, rzeźba św. Krzysztofa i schodami kościoła MBB do Muzeum Śląska Opolskiego. W Muzeum zwiedzamy tylko jeden dział: malarstwo. Kamieniczki w Rynku
- Dokumentacja fotograficzna na trasie rajdu
- Powrót do szkoły.

Trasa 6 „Ulice Opola i ich patroni”

- Ul. Oleska, wodociągi miejskie zbudowane w 1896r z neogotycką wieżą ciśnieni o poj.750m sześciennych(na korpusie wieży herb Opola)
- Ul. Katowicka, pomnik Adama Mickiewicza
- Biblioteka Pedagogiczna(od ul.Reymonta na wys. 3 piętra rzeźby T Myrtka-6 postaci uczennic wykonujących różne czynności: śpiewająca, licząca, odpoczywająca, ucząca się, czytająca, pisząca)
- Placu Wolności / pomnik Bojownikom o wolność Śląska Opolskiego /historia, Pięć Prawd Polaków, gabaryty pomnika, symbolika
- ul. Rynek 1, Kamienica „Pod Lwem” (dawniej apteka a wcześniej zajazd-tu w 1655r.zatrzymał się Jan Kazimierz)
- Archiwum Państwowe, Bulwar K. Musiōła
- Ul. Rynek 11a -od 1697r.działała tu pierwsza opolska poczta, dyliżanse pocztowe kursowały do Kalisza, Wrocławia, Krakowa, Pragi i Wiednia
- Ul. Malczewskiego 3 (wmurowany kafel z domu Michela Cyrusa garncarza, który żył w XVIII)
- Ul. Koraszewskiego (informacje o Koraszewskim)
- Ul .Piastowska (Wieża piastowska, informacje np.: wys.42m), most Groszowy

Ul. Szpitalna — TVP 3 w miejscu dawnej synagogi, dawne młyny opolskie, kaplica św. Aleksandra / z roku 1412/

SPIS TREŚCI:

1. Scenariusz zajęć zintegrowanych w klasie I
„Marcowa pogoda”
E. Krawczyk.....3
2. „Twórczość plastyczna dziecka”
s. S. Sztuka.....15
3. V Rajd PSP 14 – stki „Moje Opole”
J. Adamska, A. Papaj, J. Diechciar.....19

